

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА
ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра психології

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ І
ПРАКТИКИ У КОНТЕКСТІ ЛЮДИНОЦЕНТРИСТСЬКОГО
ВИМІРУ В ЦИФРОВУ ЕРУ**

Колективна монографія

За загальною редакцією
Цільмак О. М.

Одеса
Видавець Букаєв Вадим Вікторович
2026

УДК 159.9:004:316.6

K64

DOI: <https://doi.org/10.32837/11300.32832>

Затверджено до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
Протокол №8 від 23 квітня 2026 року

Авторський колектив:

Афонін Д. С., Бернадіна Г. П., Будяченко О. М., Гурін Р. С.,
Джежик О. В., Дубрянська Н. О., Корнута Л. М., Лісовенко А. Ф.,
Рєпнова Т. П., Самара О. Є., Мотов А. Ю., Татьянчиков А. О.,
Ташматов В. А., Цільмак О. М., Шмаленко Ю. І.

Рецензенти:

Лефтеров В. О. – доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та психології Міжнародного
гуманітарного університету;

Шрагіна Л. І. – доктор психологічних наук, доцент, доцент
кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки факультету
економіки та управління підприємництвом Одеського національного
економічного університету

Пасько О. М. – доктор юридичних наук, доцент, професор
кафедри психології та педагогіки Одеського державного університету
внутрішніх справ.

Концептуальні засади психологічної науки і практики у
K64 контексті людиноцентристського виміру в цифрову еру : колективна
моногр. / Афонін Д. С., Бернадіна Г. П., Будяченко О. М. та ін.; за
заг. ред. Цільмак О. М. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович,
2026. 399 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/32832> ;
<https://doi.org/10.32837/11300.32832>

ISBN 978-617-7790-73-9

Колективну монографію присвячено сучасним теоретико-методологічним і
прикладним підходам до розвитку психологічної науки та практики в умовах
цифрової трансформації суспільства. У виданні розглянуто актуальні проблеми
розвитку особистості, формування ідентичності, ціннісно-сислової сфери,
психологічної безпеки та психічного здоров'я крізь призму людиноцентристського
підходу.

Монографія адресована науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти,
практичним психологам, фахівцям освітньої та соціальної сфер, а також усім, хто
зацікавлений у розвитку сучасної психології в умовах цифрової ери.

ЗМІСТ

Вступне слово (<i>Ківалов С. В.</i>).....	5
РОЗДІЛ І. ПСИХОЛОГІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, МЕДІАЦІЯ ТА ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЦИФРОВУ ЕРУ	7
1.1.Зміст складових цифрової компетентності психолога (<i>Цільмак О. М., Шмаленко Ю. І.</i>).....	7
1.2. Медіація на публічній службі: сучасний стан та перспективи запровадження (<i>Корнута Л. М., Шмаленко Ю. І.</i>).....	41
РОЗДІЛ ІІ. РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ, ІДЕНТИЧНІСТЬ І ПСИХОЛОГІЧНІ РЕСУРСИ В ЦИФРОВУ ЕРУ	76
2.1. Розвиток самооцінки жінок як психологічна передумова професійного зростання в умовах цифрової трансформації (<i>Бернадіна Г. П., Дзежжик О. В.</i>).....	76
2.2. Розвиток емоційної зрілості майбутніх фахівців у цифрову епоху (<i>Гурін Р. С.</i>).....	108
2.3. Ідентичність особистості в цифрову еру: когнітивно-поведінкова терапія осіб, котрі мають психологічні проблеми в сфері цифрової ідентичності (<i>Лісовенко А. Ф.</i>).....	137
РОЗДІЛ ІІІ. ЦІННІСНО-СМИСЛОВІ ОРІЄНТАЦІЇ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА.....	170
3.1. Індивідуальні і соціальні цінності як джерело сенсів та їх дослідження в умовах цифрового суспільства (<i>Рєпнова Т. П.</i>)	170
3.2. Ціннісні орієнтації здобувачів вищої освіти в умовах кіберсоціалізації (<i>Татьянчиков А. О.</i>).....	201
РОЗДІЛ ІV. МЕТОДОЛОГІЯ, ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМ І ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	240

ВСТУПНЕ СЛОВО ПРЕЗИДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

Сучасний розвиток суспільства відбувається в умовах стрімкої цифрової трансформації, яка докорінно змінює способи комунікації, освіти, професійної діяльності та соціалізації людини. Цифрові технології дедалі глибше проникають у всі сфери життя, формуючи нові моделі взаємодії, пізнання та самореалізації особистості. Водночас ці процеси актуалізують потребу у збереженні людиноцентристських засад науки й освіти, у фокусі яких перебуває особистість, її гідність, психологічне благополуччя, свобода вибору та відповідальність за власний розвиток.

Психологічна наука і практика в сучасних умовах стоять перед складним завданням – не лише осмислити вплив цифрового середовища на психіку людини, її ціннісно-смыслову сферу та ідентичність, а й запропонувати науково обґрунтовані підходи до

підтримки психічного здоров'я, розвитку внутрішніх ресурсів і формування психологічної стійкості. Особливої ваги ці завдання набувають у контексті соціальних криз, воєнних викликів та інформаційної нестабільності, що посилюють екзистенційні переживання, тривожність і психологічну вразливість особистості.

У цьому контексті людиноцентристський підхід постає як методологічна та ціннісна основа сучасних психологічних досліджень і практик. Він дозволяє поєднати технологічний прогрес із гуманістичними цінностями, розглядаючи цифрові інструменти не як самоціль, а як засіб підтримки розвитку особистості, збереження її автономії, смислової цілісності та психологічної безпеки.

Колективна монографія «Концептуальні засади психологічної науки і практики у контексті людиноцентристського виміру в цифрову еру» об'єднує наукові розвідки, присвячені аналізу актуальних проблем сучасної психології в умовах цифрових трансформацій. У розділах монографії представлено теоретичні, емпіричні та прикладні аспекти дослідження розвитку особистості, ціннісно-смислової сфери, психологічної безпеки, професійного становлення та психосоціальної підтримки різних категорій населення.

Запропоновані матеріали відображають міждисциплінарний характер сучасної психологічної науки, інтегрують класичні та новітні підходи, а також враховують український соціокультурний і воєнний контекст.

Монографія адресована науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, практичним психологам та фахівцям допомагаючих професій, а також усім, хто зацікавлений у розвитку психологічної науки і практики в умовах цифрової ери з пріоритетом людиноцентристських цінностей.

Сергій КІВАЛОВ

президент Національного університету

«Одеська юридична академія»,

доктор юридичних наук, професор,

академік Національної академії правових наук України,

заслужений юрист України